

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

לפני הרכב כבוד השופטים:

סארי ג'יוסי [אב"ד]

עפרה ורבנר

עפרה אטיאס

בעניין הקטין: אב'

המערער מ'

נגד

המשיבה א'

1

פסק דין

2

3

השופט סארי ג'יוסי (אב"ד)

4

5 ערעור על פסק דינו של בית משפט לענייני משפחה בחיפה (כבוד השופטת שלי אייזנברג) מיום

6 19.3.2017 בתמ"ש 8511-09-13, תמ"ש 33988-10-13, ו-תמ"ש 13185-07-14.

7

8

רקע:

9 1. הצדדים יהודים אשר נישאו זל"ז כדמו"י ביום 00.4.2011. מנישואין אלה נולד בנם יליד

10

12.9.2000 (להלן: **הקטין**).

11

נישואי הצדדים עלו על שרטון, דרכם נפרדה והם התגרשו ביום 00.6.2015.

12

13 המערער (להלן: **האב**) והמשיבה (להלן: **האם**) הגישו לבית משפט קמא שלוש תביעות:

14

תמ"ש 8511-09-13 – במסגרתה עתר האב למשמורת על הקטין.

15

תמ"ש 33988-10-13 – במסגרתה עתרה האם למשמורת על הקטין.

16

תמ"ש 13185-07-14 – במסגרתה עתרה האם לחיוב האב מזונות ומדור לקטין.

17

18 2. בטרם אדרש לטיעוני הצדדים, אתעכב בקצרה על השתלשלות העניינים והאירועים שקדמו

19

לתביעות המשמורת ההדדיות של הצדדים, ואלו שאירעו מהלך ניהול ההליכים וכן

20

להסכמות שהושגו בין הצדדים, במסגרת הדיונים שנערכו בפני בית משפט קמא:

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

- 1
- 2 3. טרם הגשת תביעת האב למשמורת התנהל בפני בית משפט קמא הליך לאישור הסכם
- 3 גירושין בין הצדדים מיום 24.7.2013, **במסגרתו הסכימו הצדדים כי הקטין יישאר**
- 4 **במשמורת מלאה של האב**, אך בכפוף לכך שהאם תוכל בכל שלב להגיש תביעה למשמורת.
- 5 אלא שהאם חזרה בה מהסכמה זו בטרם נקבע מועד לאישור ההסכם בפני בית המשפט.
- 6 בהמשך חזרה בה האם מהחזרה וביקשה לאשר את ההסכם.
- 7 לאחר מכן ובמסגרת הדיון מיום 2.9.2013 אותו הועיד בית משפט קמא לצורך אישור
- 8 ההסכם, חזרה בה האם שוב מאותן הסכמות.
- 9
- 10 4. סופו של דבר ההסכם לא אושר והאב הגיש תביעה למשמורת ולקביעת המשמורת הזמנית
- 11 של הקטין בידיו וטען, כי האם סובלת ממשבר נפשי קשה בעטיו נאלצה לעבור לבית אמה
- 12 עוד בחודש 6/2013 ולהותירו כהורה משמורן לקטין.
- 13 **ביום 3.9.2013 נעתר בית משפט קמא לבקשת האב בהסתמך על סעיף 4 להסכם הגירושין**
- 14 **שנחתם בין הצדדים ולא אושר, וקבע כי המשמורת הזמנית בקטין תהיה לאב ואילו זמני**
- 15 **השהות הזמניים לאם יהיו בהתאם לקבוע באותו ההסכם.**
- 16
- 17 5. בעקבות קביעה זו, עתרה האם בבקשה דחופה לביטול החלטה שניתנה במעמד צד אחד
- 18 וטענה כי אין לזקוף לחובתה את מצבה הקודם. עוד הוסיפה האם וציינה כי החלה בטיפול
- 19 רגשי וכי מצבה התייצב והשתפר.
- 20 בית משפט קמא הורה על עריכת תסקיר משולב על ידי המחלקות לשירותים חברתיים
- 21 במועצה האזורית דרום השרון שם התגורר האב עם הקטין (בהמשך ההליכים עבר האב
- 22 לחיפה), ובעיריית חיפה – שם מתגוררת האם.
- 23 התסקיר מיום 15.10.2013 המליץ על הותרת המצב בעינו, מאחר וטרם נאספו עד לאותו
- 24 המועד מספיק נתונים לצורך בדיקה מעמיקה.
- 25 עם זאת צורף לתסקיר דיווח העו"ס לסדרי דין מ-א שציינה, כי יש להחזיר את הקטין
- 26 בדחיפות ל-א, ולחלק את זמני השהיה עם הקטין בצורה שווה בין ההורים.
- 27 בעקבות כך הורה בית משפט קמא ביום 16.10.2013 כי המשמורת על הקטין תהא משותפת,
- 28 ולטובת כך הורחבו זמני השהות של הקטין עם האם.
- 29 התסקיר המשלים מיום 17.12.2013 המליץ על הפניית האם לאבחון פסיכו-דיאגנוסטי ועל
- 30 הרחבת זמני השהות כך שהקטין ישהה לילה נוסף בבית האם.
- 31
- 32 6. ביום 26.12.2013 אימץ בית משפט קמא את המלצות התסקיר והרחיב את זמני השהות בין
- 33 האם לבין הקטין, תוך הפניית האם לאבחון פסיכולוגי אצל מר -----.
- 34

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

- 1 ביום 25.3.2014 נתקבלה חוות הדעת הפסיכולוגית על פיה תפקודה הנפשי של האם הינו
2 נורמטיבי ללא קשיים מיוחדים, זאת על אף המשבר המשפחתי והאישי הקשה שעברה. עוד
3 נכתב כי האם מייחסת חשיבות רבה להורותה, מושקעת בה רגשית ומגלה ביטחון בכל הנוגע
4 לקשר עם בנה, וכי היא בעלת כוחות ומשאבי אישיות, כמו גם יכולת התמודדות.
5 ביום 7.4.2014 נערך תסקיר משלים אשר המליץ על משמורת משותפת וזמני שהות שווים.
6 בדיון מיום 8.4.2014 שנערך בפני בית משפט קמא, הסכימו הצדדים כי המשמורת על הקטין
7 תהא משותפת.
- 8 **על כן נקבע כי חלוקת הזמן ההורי תהא באופן הבא: בימים א' ו-ג' הקטין ישהה עם אביו**
9 **ובימים ב' ו-ד' עם אמו. עוד הוסכם בין הצדדים כי ימי ה' יתחלקו בין הצדדים לסירוגין, כך**
10 **שהקטין ישהה ביום ה' עם ההורה שעמו הוא אינו שוהה באותו סוף שבוע.**
- 11
- 12 ביום 10.9.2014 הוגש תסקיר נוסף אשר ציין כי למרות המחלוקות בין ההורים, הם יודעים .7
13 להעריך את הכוחות ההוריים החיוביים של האחר ומעוניינים בהמשך הסדרי השהות
14 הנרחבים. על כן המליצה העו"ס על המשך משמורת משותפת ואחריות הורית משותפת.
15 בדיון שהתקיים ביום 6.10.2014 אימץ בית משפט קמא את המלצות התסקיר והוסיף כי
16 אחת לשבועיים ביום א' הצמוד לסוף השבוע שבו הקטין שוהה עם אביו, ועל מנת שהאם
17 והקטין לא יחוו נתק ממושך לאחר סוף השבוע, יאסוף האב את הקטין מבית האם בשעה
18 16:00, ולא ישירות מהמסגרת החינוכית כפי שנעשה עד לאותו המועד - בשעה 13:00.
19 בתסקיר מיום 22.1.2015 התרשמה העו"ס כי הצדדים לא מפנימים כי טובת הקטין תלויה
20 בשיתוף הפעולה ביניהם, אך במקביל היא כן התרשמה מכך ששני ההורים נטלו ונוטלים
21 חלק פעיל בטיפול בבנם ובטיפוחו, וכי שניהם משמשים עבורו דמויות משמעותיות ומקור
22 לביטחון.
- 23 **על כן הומלץ על המשך משמורת משותפת ואחריות הורית משותפת, תוך הפניית ההורים**
24 **לתיאום הורי בתחנה לטיפול משפחתי.**
- 25
- 26 בדיון מיום 9.2.2015 שהתקיים בפני בית משפט קמא הופנו הצדדים לתיאום הורי בתחנה .8
27 לטיפול משפחתי.
28 בין הצדדים ניטשו מחלוקות בנוגע לשאלת המשמורת:
- 29 **האם עתרה למשמורת בלעדית, תוך קביעת זמני שהות התואמים את אפשרויות האב**
30 **לשהות עם הקטין בלא צורך להיעזר בצדדים שלישיים – שמרטפות, ולחילופין לשינוי ימי**
31 **השהות עם הקטין וחלוקת זמני שהייה של הקטין בחגים ובחופשות;**
- 32 מנגד טען האב, כי אין כל מקום לסטות מהתסקירים הממליצים באופן מפורש על משמורת
33 משותפת ואחריות הורית שווה, וכי אין בבעיות התקשורת הקיימות בין הצדדים כדי לאיין
34 המלצה זו. כמו כן טען האב כי יש להותיר את ימי השהות אותם קבע בית משפט קמא כפי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

- 1 שהם, וכי יש ליתן תוקף להמלצות התסקיר מיום 10.9.2014 המפרט את זמני החלוקה
2 המקובלים בתקופת החגים.
3
- 4 **בנוסף, נתגלעו בין הצדדים מחלוקות בנוגע למזונות הקטין.**
5 ביום 16.9.2014 נפסקו מזונותיו הזמניים של הקטין בסך של 1,400 ₪ בהתבסס על הסכמת
6 הצדדים למשמורת משותפת. כן נקבע כי על האב לשאת ב-60% מעלות הוצאות החינוך של
7 הקטין וב-60% מהוצאות הבריאות.
8
- 9 .9 בהתייחס למזונות, טענה האם, כי היא עובדת כ----- בשנתה הראשונה ב-----
10 במשרה חלקית ושכרה נמוך. כמו כן היא נאלצת לשכור דירה ומלבד תשלום דמי השכירות
11 היא נאלצת לשאת בהוצאות נלוות והוצאות אחזקת הבית.
12 מנגד ולשיטת האם, האב הוא איש עתיר נכסים שבבעלותו וילה בשווי 4.5 מיליון ₪ ב-----,
13 רכב מפואר והוא משתכר שכר גבוה מעבודתו כ----- בחברה.
14 לטענת האם, האב ניסה להעלים הנכסים ממצבת רכשו על ידי רישומם על שם הוריו ולא
15 הציג תלושי שכר עדכניים ועל כן על האב לשאת בדמי מזונות ההולמים את שכרו ונכסיו,
16 תוך התחשבות בפערי ההכנסות בין הצדדים.
17
- 18 .10 מנגד טען האב, כי הוא חויב על ידי בית הדין הרבני בתשלום כתובה בסך 100,000 ₪ ועל כן
19 יכולתו הכלכלית נפגעה והוא נאלץ ליטול הלוואה מהבנק, ואילו הכנסותיה של האם גדלו
20 כתוצאה מקבלת סכום זה.
21 לעניין הווילה טען האב, כי היא נרשמה על שמו עוד בהיותו קטין, אך זאת באופן פורמאלי
22 בלבד ורק בשל היותו "בן ממשיד". עוד הוסיף האב כי הוא נאלץ לשכור דירה ולשלם דמי
23 שכירות בגינה.
24 כמו כן טען כי אין כל הצדקה להוצאות המופרזות להן טענה האם ויש לקבוע תקרה עליונה,
25 וכי האם לא הוכיחה הוצאותיה בגין אחזקת מדור.
26 בהמשך ציין האב, כי לשיטתו, האם שכרה דירה רק כדי ליצור חיוב במדור שיושת עליו,
27 שכן בכוונתה לשוב לבית אמה בסיום ההליכים. על כן עתר להפסקת החיוב במדור לאתר,
28 אם וככל שהאם תשוב לבית אמה.
29 הוסיף וטען האב, כי אין מקום לפסוק מזונות לטובת האם למעט השתתפות בהוצאות
30 חינוך ובריאות כמקובל, ולחילופין יש לערוך הפחתה מותאמת בעטיה של משמורת
31 משותפת וחלוקת זמני שהות שווים. בנוסף, לטענתו, פער ההשתכרות בין הצדדים אינו
32 מהווה חסם להחלת ההפחתה, מאחר והאם אינה ממצה את פוטנציאל השתכרותה ויש
33 לחייבה לעשות כן.
34 ביום 19.3.2017 ניתן פסק דינו של בית משפט קמא בנוגע לסוגיות שבמחלוקת, ומכאן
35 הערעור שבפנינו.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

פסק דינו של בית משפט קמא :

תביעת המשמורת

11. לעניין תביעת המשמורת קבע בית משפט קמא כדלקמן: "לאור התשתית הראייתית בתיק, לרבות התסקירים שהוגשו לבית המשפט והתרשמותי מהצדדים, הגעתי למסקנה כי משמורת משותפת ואחריות הורית שווה עולה בקנה אחד עם טובת הקטין ורצון הצדדים. חרף טענות הצדדים לא מצאתי כי טובת הקטין מובילה לקביעת משמורת בידי האם או האב כהורה משמורן. שני ההורים מיטיבים עם הקטין, בעלי מסוגלות הורית טובה, דואגים לקטין ומשקיעים בו כמיטב יכולתם. לא מצאתי אם כן, כי יש לסטות מההמלצות התסקירים, המלצות אשר כאמור קיבלו את הסכמת הצדדים למשמורת משותפת, באופן מודע וברור כי זה מתיישב עם טובתו של הקטין..."

12. בית משפט קמא מצא, כי נוכחות שני ההורים בחיי הקטין הינה נדרשת וחיונית ומתיישבת עם טובתו של הקטין אשר הביע רצונו לשהות עם שני הוריו הנתפסים בעיניו כדומיננטיים ומרכזיים בחייו; רצון הקטין וטובתו הינם כי תתקיים חלוקת זמן שווה בין שני הוריו, כעולה מהתסקירים; הצדדים מתגוררים האחד בסמיכות לשני – בעיר X. אומנם נקבע, כי אחד מהתנאים לקביעת משמורת משותפת הוא שיתוף פעולה ותקשורת בין ההורים. עם זאת הטעים בית משפט קמא כי לא מדובר בתנאי בל יעבור וכי יש לבחון את התמונה בכללותה. בהקשר זה מצא בית משפט קמא כי חרף בעיית התקשורת בין הצדדים, עלה מהתסקירים כי אלו מנהלים תקשורת תקינה יחסית, שכן הם מתעדכנים במצב הקטין ומתייעצים בנוגע לקטין בזמן אמת משמתעורר צורך בכך. עוד הביע בית משפט קמא תקווה כי עם סיום ההליך המשפטי יפנימו הצדדים כי תקשורת טובה ביניהם תיטיב עם הקטין, עם עתידו ורווחת חייו.

לעניין טענות האם בדבר צורך האב להיעזר בבת זוגו ובשמרטפית כדי לקבל בקטין, נקבע כי לא מדובר בעניין שבשגרה שיש בו כדי להחליף את הטיפול של האב אלא בסיוע מידתי של צד שלישי, המסייע להורים בשמירה על שגרת חייהם (כל עוד סיוע זה איננו הופך לעניין שבשגרה).

חלוקת הזמן ההורי :

13. לעניין זה קבע בית משפט קמא כדלקמן: "שקלתי טענות הצדדים, בשים לב כי חלוקת הימים הקיימת מתנהלת כסדרה ומתבצעת בפועל כבר כ-4 שנים, חלוקה אשר הושגה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

1 בהסכמה והתבססה על הסכמת הצדדים והתחשבות בצורך האב לעבוד בימי ב'. היה
2 מצופה מהאב שיגלה גמישות לצורכיה של האם ולקושי הרגשי שהביעה באשר לימי א',
3 ולקבל ההצעה להפוך את הימים בין הצדדים. לא רק שהאב לא מצא ללכת לקראת האם,
4 אלא שביקש אף לבטל את השעות שהוספו לאם ביום א', אחת לשבועיים בצהריים, על
5 מנת להקל על הנתק. לא מצאתי טעם בהתנגדות האב להתחלף עם האם בחלוקת זמני
6 השעות. כן לא הוצגה בפני כל ראייה המלמדת על אקוטיות ימי שני במקום עבודתו של
7 האב המצדיקה התנגדותו לשינוי חלוקת הזמן. לפיכך בשים לב כי משך שנים התנהלו
8 זמני השעות בהתחשב בצרכי האב, יש מקום עתה להפוך את הסדרי הראיה ולהתחשב
9 ברצונה של האם. על כן, אני קובעת כי הקטין ישהה עם אמו בימים א' ו-ג', ועם אביו
10 בימים ב' ו-ד', ימי ה' וסופי שבוע יתחלקו בין הצדדים לסירוגין, כאשר הקטין השוהה
11 ביום ה' עם הורה אחד לא ישהה באותו סוף שבוע עם אותו הורה".

12
13 14. כמו כן אימץ בית משפט קמא את חלוקת החגים שנקבעה בתסקיר מיום 10.9.2014.
14 בנוסף ניתנו הוראות באשר לחופשת הקיץ, בשים לב להמלצות העו"ס לסדרי דין בתסקירה
15 מיום 7.7.2016 בדבר הערך המוסף המשמעותי לחופשה משפחתית והרצף שיטיב עם הקטין
16 ויאפשר לו לחוות חופשה ממושכת עם כל אחד מההורים.

תביעת המזונות:

17
18
19 15. מקצועות הצדדים:
20 האם והאב עובדים כשכירים. האב עובד כ- בחברה, ואילו האם הינה ---- אשר נמצאת
21 בתחילת דרכה המקצועית.

16. הכנסות הצדדים:

22
23
24 מתלושי השכר שצירפו הצדדים לחודשים 8-12/2016 עולה כי השתכרותו הממוצעת של
25 האב עומדת על סך של כ-15,809 ₪ לאחר ניכויי התחייבויות, ומשכורתה של האם עומדת
26 בממוצע על סך של 5,496 ₪ לאחר ניכוי התחייבויות.

27
28 בית משפט קמא ציין כי קיים פער בין רמת חייו של האב לרמת חייה של האם אשר רק
29 החלה לעבוד כ- ומצויה בתחילת דרכה המקצועית.
30 אומנם עם השנים עתידה משכורת האם לגדול בהתאם לוותק אשר תצבור, וכך גם יגדל
31 היקף משרתה. עם זאת כיום האב משתכר מעבודתו למעלה מן השכר הממוצע במשק,
32 מתלושי השכר שלו ניתן ללמוד כי מדי חודש הוא רוכש מניות של מעסיקתו-----,
33 ומתדפיסי העו"ש שצירפה האם ניתן ללמוד כי האב חוסך כל חודש סכומי כסף גדולים.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

1 כמו כן האב נוהג ברכב יוקרתי (למרות שטוען כי הרכב אינו בבעלותו, אך בד בבד לא
2 מכחיש כי הוא נושא בכל הוצאות אחזקתו), והזכויות בבית מגורים ב-א רשומות על שמו
3 (לטענתו מדובר ברישום פורמלי בלבד).

4
5 כמו כן קבע בית משפט קמא כי לא עלה בידי האב להוכיח נטילת ההלוואה הנטענת
6 לתשלום כתובתה של האם, שכן לא הומצא כל מסמך לעניין זה.
7 באשר להוצאות המדור נקבע כי שני הצדדים שוכרים דירות, וברי כי לשניהם הוצאות עבור
8 אחזקת הבית. עם זאת נאמר כי עלות הדירה שהאב שוכר למגוריו גבוהה יותר מעלות
9 הדירה אותה שוכרת האם.

10
11 בית משפט קמא הזהיר עצמו כי אומנם הצדדים משקיעים רבות בסיפוק צרכי הקטין
12 ברמה המיטיבה עמו, ברם יש להתאים את צרכיו של הקטין למציאות החיים וליכולותיהם
13 הכלכליות של הצדדים.

14
15 על בסיס כל האמור קבע בית משפט קמא כדלקמן: "לאור צרכים אלו, פערי ההכנסות בין
16 הורי הקטין, הסדר המשמורת המשותפת וחלוקת זמני השהות של הקטין עם ההורים,
17 ובשים לב לכללים שנקבעו בפסיקה שנסקרה לעיל בדבר הפחתה של כ-25% מההוצאות,
18 הרי העמדת דמי המזונות על סך של 1,400 ₪ לחודש הנה תואמת את המציאות. לסך זה
19 יש להוסיף את חלקו של הקטין ברכיב המדור אשר נעדר מהחלטה הזמנית, נוכח מגוריה
20 של האם אז בבית אמה. נוכח עלות המדור החודשית 3,100 ₪, יועמד רכיב המדור על סך
21 של 1,000 ₪ כך שחיוב המזונות המלא יעמוד על 2,400 ₪ לחודש".

טענות הצדדים :

17. טענות המערער

22
23
24
25
26
27 א. שגה בית משפט קמא עת קבע כי האחריות ההורית הייתה שוויונית מתחילת
28 ההליך. בעשותו כן התעלם מן השנה וחצי הראשונות לחיי הקטין (ואף מעבר
29 לאותה התקופה) - זמן בו היה האב ההורה הדומיננטי והבלעדי לקטין. על כן, היה
30 מקום לשקול מתן משמורת בלעדית לאב.

31
32 ב. טעה בית משפט קמא כאשר העניק משקל יתר לרגשות האם בחלוקת ימי השהות
33 ומנגד התעלם לחלוטין מהפן הרגשי של האב, מהפגיעה בעבודתו עקב השינוי בזמני
34 השהות, וכמו כן הציב את טובת הקטין וזכותו ליציבות והמשכיות בהסדר שהיה
35 נהוג עד לאותו המועד, במדרג נמוך משל רגשות האם.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

- 1
- 2 ג. הקטין הינו יליד 2012, בן 5 וחודש במועד הגשת עיקרי הטיעון מטעם המערער,
3 מתחנך בגן עירייה ללא צהרון ואין עבורו כל הוצאות מיוחדות או חריגות השונות
4 מכל קטין כבן 6.
- 5 על כן מן הדין להחיל על הצדדים את ההלכה החדשה שנקבעה על ידי בית המשפט
6 העליון בנוגע לסוגיית המזונות (בע"מ 919/15) לכל הפחות ממועד כניסתו של
7 הקטין לגן חובה. לחילופין, יש לקבוע מזונות מדורגים המאפיינים את מעבר הקטין
8 לגיל 6, אשר יחול בעוד פחות משנה.
- 9
- 10 ד. שגה בית משפט קמא עת פסק לחובתו של האב דמי מדור גבוהים כאילו ניתנה לאם
11 משמורת בלעדית על הקטין, והוסיף על כך גם את דמי אחזקת המדור.
12
- 13 ה. האם ממשיכה כיום לשהות למעלה מ-90% מזמנה בבית הסבתא, ואף לנה שם
14 ביחד עם הקטין. הדירה אותה שכרה האם משמשת אך לצרכים פרטיים ולאירוח
15 בני הזוג המתחלפים בחייה.
- 16
- 17 ו. טעה בית משפט קמא כשלא קבע כי יש בדמי הכתובה אותם שילם האב כדי לבטא
18 את האיזון הכלכלי בין ההורים. חלוקת דמי הכתובה ל-100 חודשים, מהווים
19 תוספת נאה של 1,000 ₪ לדמי המזונות השוטפים למשך למעלה מ-8 שנים, עד הגיע
20 הקטין לגיל מצוות. כמו כן האם עתידה להתקדם בעבודתה ולשפר את תנאי שכרה.
21
- 22 ז. יש לאפשר לאב להיות שותף מלא ברכישת ציוד תחילת שנה"ל יחד עם בנו אשר
23 עתיד לעלות לכיתה א' בשנה הקרובה.
24 יש ליתן הוראות בסוגיית זהות המסגרת החינוכית לשנה"ל בהתאם לשיקוליו של
25 האב, שכן האם כל הזמן משנה את דעתה, והיעדר יציבותה פוגעת בזכותו של
26 הקטין לוודאות.
- 27
- 28 ח. בית משפט קמא התעלם מכך שהאם אינה ממצה את פוטנציאל השתכרותה המלא.
29
- 30 18. טענות המשיבה:
- 31 א. יש לדחות את הערעור אשר מעלה טיעונים בנוגע לזוטי דברים.
32 אין להתערב בממצאים עובדתיים של בית משפט קמא, אשר נתן פסק דין מעמיק
33 ומנומק המתבסס על ניתוח הראיות, העדויות וחוות הדעת שעמדו בפניו.
34

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

- 1 ב. צדק בית משפט קמא בקביעתו כי האב לא הציג כל ראיה המלמדת על אקוטיות
2 ימי שני במקום עבודתו המצדיקה התנגדותו לשינוי חלוקת הזמן. המערער לא
3 הוכיח כי אינו יכול לקיים את הסדרי השהות שנקבעו על ידי בית משפט קמא,
4 ובחר לטעון טיעונים בעלמא ללא תימוכין, כדוגמת: אישור ממקום העבודה או
5 זימון מעסיקו לעדות אשר יוכיחו את הפגיעה הלכאורית בעבודתו.
6
7 ג. האב איננו ההורה הדומיננטי בחיי הקטין, ההפך הוא הנכון - האם החלה לשמוע
8 מהקטין על שיטת החינוך הנוקשה של האב והתנהגותו הקשוחה כלפיו הכוללת
9 הטלת עונשים כבדים לשם חינוך והרתעה. למעשה, האם היא ההורה הדומיננטי,
10 והקטין אינו רוצה לשהות בביתו של האב נוכח התנהגותו כלפיו.
11
12 ד. האבחון הפסיכולוגי אשר הוגש לעיון בית משפט קמא מטעם הפסיכולוג הקליני
13 קבע, כי האם הינה בעלת תפקוד נפשי ונורמטיבי ללא קשיים מיוחדים, וזאת על
14 אף המשבר המשפחתי והאישי הקשה שעברה. אבחון זה אשר לא נסתר ואומץ על
15 ידי בית משפט קמא, תומך בטענותיה של האם.
16
17 ה. העו"ס המליצה על משמורת משותפת של האב והאם, על אף שידעה כי האב אינו
18 נמצא עם הקטין בפועל ומי שנמצא במרבית הזמן עם הקטין הינה שמרטפית.
19 בית משפט קמא קבע כי ככל שהאב מבקש לבצע התאמות או שינויים בהתאם
20 לסדרי עבודתו, האם צריכה לשמש אופציה ראשונה ולהיפך. עם זאת ממועד
21 החלטת בית משפט קמא ועד היום לא נעזר האב באם ולו פעם אחת, למרות היותה
22 פנויה כל יום משעות הצהריים המוקדמות, תוך העדפת טיפולם של צדדים
23 שלישיים.
24
25 ו. האב הינו איש עתיר נכסים ובן לאחת מהמשפחות האמידות בארץ ועובד כמהנדס
26 בחברה. נוכח הפערים העצומים בין שכר הצדדים כיום וגם בעתיד, מעבר האם
27 והקטין לדירה שכורה והוצאות הקטין, אין מקום להפחית את שיעור דמי המזונות
28 אותם פסק בית משפט קמא.
29
30 ז. אין בע"מ 919/15 חל על ענייננו שכן הקטין טרם הגיע לגיל 6 ועל כן חובת המזונות
31 החלה עליו הינה אבסולוטית. כמו כן הכנסותיו ורכושו של האב עולים מונים רבים
32 על פני אלו של האם.
33
34

דיון והכרעה:

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

סוגיית המשמורת וזמני השהות:

18. לאחר שעיינתי בפסק דינו של בית משפט קמא, ושקלתי את טענות הצדדים במסגרת ערעור זה – מצאתי כי אין להתערב בקביעותיו של בית משפט קמא בכל הנוגע למשמורת הקטין וזמני השהות שנקבעו.

ראשית מצאתי, כי קביעתו של בית משפט קמא בדבר משמורת משותפת, מנומקת ונכונה בנסיבות המקרה שלפנינו. לעניין זה לא מצאתי להתעכב על טענות המערער בדבר זהות ההורה שגילם תפקיד דומיננטי יותר בתחילת ההליכים, מאחר והתסקירים שבאו לאחר אותה תקופת זמן נטענת, המליצו על משמורת משותפת בהתבסס על כל הפרמטרים שנקבעו בפסיקה (מסוגלות הורית טובה של שני הצדדים ומעורבות בחיי הקטין; רצון הילד וטובתו בחלוקת זמן שוויונית עם שני הוריו; מגורי הצדדים בסמיכות האחד לשנייה; תקשורת בין ההורים - שאינה מן המשופרות אך עדיין מאפשרת שיתוף פעולה, מתן עדכונים והחלפת מידע בנוגע לקטין). באופן דומה לא מצאתי להתייחס לטענות המשיבה בדבר שיטת החינוך של המערער כלפי הקטין, מאחר ואלו נטענו בעלמא ללא תמיכה ראייתית.

19. שנית מצאתי, כי קביעת בית משפט קמא בדבר שינוי זמני השהות בהתייחס ליום א' בשבוע, בהתבסס על הנתק הארוך שהיה נוצר בכל שבוע שני כשהקטין לא היה שוהה אצל האם בסוף השבוע, הצדיק שינוי בזמני השהות. זאת גם לאור הקביעה העובדתית של בית משפט קמא (שלא נסתרה) לפיה לא עלה בידי האב להוכיח את עדיפותו וחשיבותו של יום ב' על פני יום א' בעבודתו. בנוסף לכך שהאב אף הביע את מורת רוחו מההסדר שאפשר לאם בכל יום א' שני, לשהות עם הקטין מספר שעות לאחר הימצאותו במסגרת החינוכית, בטרם שעת האיסוף של האב, על מנת להקל על הנתק שנוצר בעקבות סוף השבוע אצל האב.

על כן סבורני, כי החלטת בית משפט קמא שקללה את מירב הנתונים בטרם קיבלה החלטתה, וכי אין זו מקפחת את רצון האב ורגשותיו, אלא מאזנת בין רצונות הצדדים תוך התחשבות ברגשותיהם ההדדיים.

סוגיית המזונות:

20. ראוי לומר כבר בתחילה, כי לא ראיתי להתערב בממצאי עובדה ומהימנות בנוגע להכנסות הצדדים, רכושם והוצאותיהם החודשיות. בית משפט קמא הכריע בשאלות אלו באופן סדור ובהיר, על בסיס הראיות שהוצגו בפניו.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

- 1 כידוע, הליך הערעור לא נועד לשמש במה לדיון מבראשית בכל הטענות העובדתיות שנדונו
2 והוכרעו על-ידי הערכאה הדיונית.
- 3 התערבות בקביעות עובדתיות ובממצאי מהימנות תיעשה בהתקיים נסיבות מיוחדות
4 וחריגות בלבד, בהן מתגלה שגיאה בולטת על פני החלטתו של בית משפט קמא. כך למשל,
5 כאשר ממצאי העובדה אינם מעוגנים כלל בחומר הראיות, או מקום שבו הגרסה העובדתית
6 שאותה אימץ בית משפט קמא, אינה מתקבלת על הדעת ואינה מתיישבת עם מבחנים של
7 היגיון ושכל ישר (ע"א 10225/02 פרץ נ' פרץ בוני הנגב (15.1.2004)).
- 8
- 9 **המקרה שלפנינו אינו נמנה עם מקרים חריגים אלה. בגדרי פסק דינו פרש בית משפט קמא**
10 **את מכלול הראיות, ניתח את ממצאי העובדה שעליהן השתית את מסקנותיו ונימק את פסק**
11 **דינו כדבעי, באופן שאין כל טעם המצדיק התערבות באי אלו מקביעותיו העובדתיות.**
- 12
- 13 21. כידוע, קביעת גובה מזונות היא עניין הנגזר מנסיבותיו של המקרה הקונקרטי, ולפיכך
14 התערבות ערכאת הערעור בהחלטות הערכאה הדיונית, אשר לה הכלים לבחון סוגיות מעין
15 אלו, מצומצמת ביותר (בע"מ 9369/05 פלוני נ' פלוני (25.1.2006)). במסגרת ההחלטה בעניין
16 שיעור המזונות יש לתת את הדעת לשיקולים שונים, ובין היתר צרכי הילדים ויכולתם
17 הכלכלית של שני בני הזוג (בע"מ 2433/04 פלוני נ' פלונית (2.10.2005)), רק כאשר האיזון
18 בין אלה לא נעשה כהלכה ואינו ראוי, תתערב ערכאת הערעור בהחלטת הערכאה הדיונית.
- 19
- 20 22. אלא שבנסיבות המקרה שלפנינו נדמה כי בית משפט קמא אף היטיב עם המערער, בייחוד
21 בכל הנוגע לבחינת יכולתו הכלכלית של זה המהווה בסיס לקביעת היקף המזונות.
22 מעבר לכך, בית משפט קמא היה ער לכך שבעתיד שכרה של המשיבה עתיד להשביח. עם
23 זאת גם השבחה עתידית זו ששיעורה ומועדה טרם ידוע, אינה מאיינת את הפער המשמעותי
24 בין יכולותיהם הכלכליות של הצדדים. אסביר דבריי.
- 25
- 26 23. המערער טען כי בית משפט קמא התעלם מכך שהמשיבה לא ממצה את יכולת השתכרותה
27 ועובדת במשרה חלקית בלבד. אך כאמור טענה זו אינה נכונה שכן בית משפט קמא ציין
28 במפורש כי המשיבה מצויה בתחילת דרכה המקצועית, והיה ער לכך כי בעתיד שכרה עתיד
29 להשתפר ולהשביח ככל שיחלפו השנים.
- 30
- 31 24. כמו כן בית משפט קמא היטיב עם המערער בכך שהסתפק באמרת אגב לפיה זכויות
32 הבעלות בנכס מקרקעין ב-א. רשומים על שמו וכי הוא נוהג ברכב יוקרתי ונושא בהוצאות
33 אחזקתו. עם זאת נמנע מקביעה פוזיטיבית המייחסת נכסים אלו למצבת זכויותיו של
34 המערער אשר טען כי נכס המקרקעין רשום על שמו באופן פורמאלי בלבד וכי הרכב רשום
35 על שם הוריו.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

- 1
2 אלא שגם בהתעלם מנושא רכושם של כל אחד מהצדדים, ניכר כי קיים פער משמעותי בין
3 הכנסות המערער לבין הכנסות המשיבה: המשיבה עובדת כ----- בתחילת דרכה המקצועית
4 ואילו המערער עובד כ----- בחברה.
5 מעבר לכך ציין בית משפט קמא כי העולה מתלושי השכר הוא, כי המערער רוכש מדי חודש
6 מניות בחברה בה הוא עובד. בנוסף מתדפיסי הבנק עלה כי המערער מצליח לחסוך סכומים
7 לא מבוטלים המגיעים לכדי אלפי שקלים, מדי חודש בחודשו.
8
9 על כן גם בהתעלם מהההיות הלא מעטות העולות בנוגע לנכונות היקף הרכוש שבבעלות
10 המערער, ברור הוא כי קיים פער משמעותי בין היכולת הכלכלית של המערער לבין זו של
11 המשיבה.
12
13 עם זאת אין להתעלם מכך שנקודת המוצא של בית משפט קמא בפסיקת מזונות הקטין .25
14 הייתה כי על האב מוטלת חובה אבסולוטית לשאת בהם, בכפוף להפחתה מסוימת לאור
15 הסדר המשמורת המשותפת. נקודת מוצא זו אינה תקפה כיום לאור הלכת בע"מ 919/15
16 פלוני נ' פלונית (19.7.2017), לפיה בגילאי 6-15 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות
17 ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה ביניהם צריכה להיקבע על פי יכולותיהם הכלכליות
18 היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, חלוקת המשמורת הפיזית
19 בפועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה. אומנם, טרם מלאו לקטין 6 שנים, אולם, על בית
20 משפט קמא היה ליתן את דעתו לגובה המזונות לתקופה עד הגיעו לגיל 6, וכן לתקופה החל
21 מגיל 6 ואילך, בהיות הקטין כבן 4.5 שנים במועד מתן פסק הדין, וליתן גם את הדעת
22 להשלכות שיש להסדר המשמורת המשותפת על חלוקת נטל תשלום המזונות, תוך הבחנה
23 בין שתי התקופות – עד גיל 6 ומגיל 6 ואילך.
24 יתר על כן, בית משפט קמא קבע את גובה המזונות שעל המערער לשלם לאחר שהורה על
25 הפחתה של כ-25% מגובה כלל המזונות, זאת בעטייה של המשמורת המשותפת, כפי שהיה
26 מקובל במועד מתן פסק דינו, כאשר מאוחר יותר ובעקבות בע"מ 919/15, יש לשקול מחדש
27 את גובה המזונות בצילה של משמורת משותפת ובהתאם לכללים שנקבעו שם.
28
29 לאור האמור ולמרות הפער בין הכנסות הצדדים, יש צורך בבחינה מחודשת של סוגיית .26
30 המזונות והמדור ברוח כללי ההלכה החדשים. לשם כך יש להחזיר התיק לבית משפט קמא
31 אשר יערוך בחינה נוספת בהתאם לאותם הכללים ויקבע אם המקרה העומד לדיון מצדיק
32 סטייה מלאה או חלקית מקביעותיו, בשים לב למכלול נסיבות המקרה ולעקרונות ההלכה
33 החדשה.
34

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

1 לאור קביעתי זו אין אני נדרש ליתר טענות המערער בדבר הרכיבים השונים המשתלמים
2 למשיבה במסגרת תשלומי המזונות והמדור, אשר יעמדו לבחינה מחודשת במסגרת הדיון
3 שייערך בפני בית משפט קמא.

4
5 עם זאת יצוין לעניין דמי המדור, כי טענת המערער בדבר יצירת מצג שווא על ידי המשיבה
6 בשכירת דירה חיצונית אף על פי שהיא ממשיכה להתגורר אצל אמה, משוללת היגיון פנימי.
7 אסביר דבריי: עבור שכירת הדירה משלמת המשיבה דמי שכירות חודשיים בסך 3,100 ₪
8 (לתקופה שמיום 15.4.2017 ועד ליום 14.4.2018 – כלומר 37,200 ₪ לשנה), כאשר לטובת
9 קיום החוזה היא נדרשה להפקיד שטר חוב או המחאות בסך 15,000 ₪. כל זאת בנוסף
10 לתשלומים בגין אחזקת המדור הנלווים לשכירת כל דירה, ותשלומי ארנונה זו חודשיים
11 בסך 788.5 ₪ (ראו תגובת המשיבה להודעת המערער מיום 31.12.2017).

12
13 כלומר, אין כל היגיון בטענה כי המשיבה תישא בכל הסכומים שפורטו לעיל, תוך שהיא
14 ממשיכה לגור אצל אמה, רק כדי שתוכל לקבל מהמערער את דמי המדור החודשיים
15 ואחזקתם בסך כולל של 1,000 ₪.
16 ויודגש: המערער אינו טוען כי המשיבה לא שכרה את אותה דירה, אלא רק שהדירה אינה
17 משמשת למגוריה ומגורי הקטין, והיא נועדה ל"מטרות אישיות".
18 לא מצאתי להתעכב על טיעון זה אשר נותר ללא כל תימוכין, זאת בשים לב למהות הטענה
19 המייחסת למשיבה מצג שווא, וזו דורשת עמידה ברף הוכחה מוגבר.

20

21

22

23

24

25

26

הוראות לעניין המסגרת החינוכית ורכישת ציוד לימודי:

27

28 המערער העלה טענות בדבר רצונו להיות שותף מלא ברכישת ציוד לתחילת שנה"ל יחד עם
29 בנו אשר עתיד לעלות לכיתה א', כמו גם לעניין בחירת סוג המסגרת בהתאם לשיקוליו,
30 מאחר ולשיטתו המשיבה אינה מצליחה להחליט בנוגע לזהות המסגרת המתאימה.

31

32 באשר למסגרת החינוכית בה ילמד הקטין, נושא זה לא עלה קודם לפני בית משפט קמא,
33 בין אם במסגרת תביעתו של המערער, ובין אם בכתבי הטענות האחרים שהגיש, ומכאן
34 מקומה של עתירה כזו בתובענה עצמאית שתוגש. לא כך הוא הדבר ביחס לרכישת ציוד
35 לתחילת שנת הלימודים וכיו"ב, שגם אם לא נטען במפורש, הרי שנראה כי היא נכון שביית

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

1 משפט קמא יתן את דעתו לגביו, מרגע שהתיק מוחזר אליו כדי לדון בסוגיית המזונות
2 בהתאם לכללים שנקבעו בבע"מ 919/15. הדברים אמורים במיוחד גם לנוכח הצורך, ככל
3 שהוא עולה במקרה דנן, לקביעת זהות "ההורה המרכז", שוב כמצוות בע"מ 919/15.
4

5 סוף דבר :

6 31. אמליץ אם כן לחברותי לקבל את הערעור באופן חלקי, אך ביחס לסוגיית המזונות, ולהורות
7 על החזרת התיק לבית משפט קמא על מנת שיכריע מחדש בסוגיה זו, בהתאם להלכת בע"מ
8 919/15.
9

10 כמו כן לאור התוצאה אמליץ שכל צד יישא בהוצאותיו.
11
12

סארי ג'יוסי, שופט [אב"ד]

13 השופטת עפרה ורבנר :

14 אני מסכימה.
15

16 עפרה ורבנר, שופטת
17
18
19

20 השופטת עפרה אטיאס :

21 אני מסכימה.
22

23 עפרה אטיאס, שופטת
24
25

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 21269-05-17

1 הוחלט כמפורט בסעיף 31 לחוות דעתו של השופט ס. ג'יוסי [אב"ד].

2

3 כל צד יישא בהוצאותיו.

4

5

6 ככל שהופקד עירבון, זה יוחזר למערער באמצעות באת כוחו.

7

8

9

10 ניתן היום, י' סיוון תשע"ח, 24 מאי 2018, בהעדר הצדדים.

11

12

עפרה אטיאס, שופטת

עפרה רובנר, שופטת

סארי ג'יוסי, שופט
[אב"ד]

13

14